

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۹		سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خرداد ماه ۱۳۸۲	

نمره	سؤالات	ردیف
		الف - درك مطلب (۴ نمره)
۰/۵	۱ - مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید . تو با من به بیداد کوشی همی	
۰/۵	۲ - منظور از عبارت: « سردی استاد از سنگینی نفسش پیداست . » چیست ؟ دو چشم خرد را بپوشی همی	
۰/۵	۳ - مفهوم کلی بیت « نسوزد جان من یک باره درتاب که امیدت زند گه گه بر او آب » را بنویسید .	
۰/۵	۴ - با توجه به دوبیت زیر به سؤالات طرح شده پاسخ دهید: یک شبی پروانگان جمع آمدند در مضمیفی طالب شمع آمدند جمله می گفتند: می باید یکی کاو خبر آرد ز مطلوب اندکی	
۰/۵	۵ - با توجه به بیت « امیدها در دام حرمان درد می شد بازار گرم عاشقی ها سرد می شد » «بازار گرم عاشقی ها سرد می شد» کنایه از چیست ؟	
۰/۵	۶ - با توجه به دو بیت زیر ، رسالت پیامبران در چیست ؟ وحی آمد سوی موسی از خدا تو برای وصل کردن آمدی بنده ی ما را ز ما کردی جدا نی برای فصل کردن آمدی	
۰/۵	۷ - منظور از کلمات مشخص شده در جملات زیر چیست ؟ روزی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این <u>آینه</u> نقش های <u>بو قلمون</u> بینید .	
۰/۵	۸ - مفهوم عبارت زیر چیست ؟ از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنهار نیست.	
		ب - اشعار و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید . (۶ نمره)
۱	۱- آب چه دانست که او گوهر گوینده شود خاک چه دانست که او غمزه غمازه شود	
۱	۲- بو نصر را بگو امروز درستم و در این دو سه روز ، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد .	
۰/۷۵	۳ - چون او را در بند بلا بسته دید زه آب دیدگان بگشا د و بر رخساره جوی ها براند .	
۰/۷۵	۴ - زرین قبا ، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت	
۰/۵	۵ - و تخم خرمایی به تربتیش نخل باسق گشته .	
۰/۵	۶ - بشکن دل بی نوای ما را ای عشق این ساز شکسته اش خوش آهنگ تراست.	
۰/۵	۷ - از مضمیق حیات درگذری وسعت ملک لامکان بینی	
۰/۲۵	۸ - به باد افره این گناهم مگیر .	
۰/۲۵	۹ - گل آدم را در تخمیر انداخته .	
۰/۲۵	۱۰ - من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود .	
۰/۲۵	۱۱ - هر کسی را سیرتی بنهاده ام .	
	ادامه سؤالات در صفحه ی دوم	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۹		سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خرداد ماه ۱۳۸۲	

پ - لغات و ترکیباتی که زیر آن ها خط کشیده شده است ، معنی کنید . (۲ نمره)

- ۰/۲۵ ۱ - این قدر مهم گفت که سر رشته ی امور از دستمون رفت .
- ۰/۲۵ ۲ - پس رقعتی نوشت ...
- ۰/۲۵ ۳ - گهی از بهر او خوابش رمیده گهی از خار او دستش خلیده
- ۰/۲۵ ۴ - موش بدین سخن التفات نمود
- ۰/۲۵ ۵ - رخت خود از باغ به راغی کشید .
- ۰/۲۵ ۶ - پدر روز و شب با مباهات به تصدیقم می نگریست .
- ۰/۲۵ ۷ - هر ماه چندین بار ، و هر سال یک ماه ، پیوسته با تنهایی این کوه مراوده می کند .
- ۰/۲۵ ۸ - چون که موسی این عتاب از حق شنید .

ت - دانش های ادبی (۳ نمره)

- ۰/۲۵ ۱ - « کتابی است از عطار در شرح حال پرندگانی که به قصد زیارت سیمرغ سرزمین خویش را ترک می کنند . » نام کتاب چیست ؟
- ۰/۲۵ ۲ - مجموعه ی شعر « رجعت سرخ ستاره » از کیست ؟
- ۰/۲۵ ۳ - چه کسی کتاب « کلیه و دمنه » را به فارسی ترجمه کرد ؟
- ۰/۲۵ ۴ - قصیده سرای توانای قرن پنجم که قصاید تعلیمی فراوانی سروده است کیست ؟
- ۰/۵ ۵ - در بیت زیر دو آرایه ی ادبی غیر تکراری مشخص کنید .
منم چون شاخ تشنه در بهاران تویی همچون هوای ابر و باران
- ۰/۵ ۶ - شاخص ترین آرایه های ادبی بیت زیر چیست ؟
زسم ستوران در آن پهن دشت زمین شش شد و آسمان گشت هشت
- ۰/۲۵ ۷ - زاویه ی دید داستان « گل دسته ها و فلک » چیست ؟
- ۰/۲۵ ۸ - در کدام نوع نقد ، نویسنده به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی یک متن می پردازد ؟
- ۰/۲۵ ۹ - کدام نوع ادبی با زبانی نرم و لطیف ، با استفاده از معانی عمیق و باریک به بیان احساسات شخصی انسان می پردازد ؟
- ۰/۲۵ ۱۰ - مطالعه ی ..... مطمئن ترین راه برای آگاهی یافتن از زندگی و اندیشه ی شاعران و نویسندگان است .

ادامه سوالات در صفحه ی سوم

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۹		سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خرداد ماه ۱۳۸۲	

ث - خود آزمایی (۴ نمره)	
۰/۵	۱ - در بیت زیر منظور از «تقصیر» چیست؟ بنده همان به که زتقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد
۰/۵	۲ - در بیت زیر مفهوم کلمات مشخص شده را بیان کنید. که چندین پیچم که اسفندیار مگر سر پیچاند از کارزار
۰/۵	۳ - با توجه به بیت: «می شود از باغ نگاهت هنوز / یک سبد از میوه ی خورشید / چید.» منظور از «یک سبد از میوه ی خورشید» چیست؟
۰/۵	۴ - با توجه به عبارت: «به سوی بلوغ می خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند» مقصود شاعر از «تاج» چه می باشد؟
۰/۵	۵ - منظور از عبارت «شمار آن به قیامت مرا باید داد» چیست؟
۰/۵	۶ - در بیت «دوباره پلک دلم می پرد نشانه چیست؟ / شنیده ام که می آید کسی به مهمانی» به کدام اعتقاد عامیانه اشاره شده است؟
۰/۵	۷ - مقصود از «سر به مهر نامه» در مصراع «این سر به مهر نامه بدان مهربان رسان» چیست؟
۰/۵	۸ - چرا شخصیت اصلی داستان «گاو» ماجرای ساختگی فرار گاو را باور نمی کند؟
ج - شعر حفظی (۱ نمره)	
۰/۵	۱ - جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. همچو ..... بگشا چشم و بین کاندر خاک چند روی چو گل و قامت چون ..... است
۰/۵	۲ - بیت زیر را کامل کنید. بی وفا نگار من ، می کند به کار من .....
« پیوسته شاد و سربلند باشید »	
۲۰	جمع نمرات

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۹
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خرداد ماه ۱۳۸۲	سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح
	<p>سلام و درود بر همکاران محترم</p> <p>« این پاسخنامه جهت تسریع در امر تصحیح خدمتتان تقدیم می گردد . »</p>
	<p>الف - درك مطلب</p> <p>۱ - عقل خود را کنار می گذاری (پای بند به عقل نیستی) (۰/۵ نمره)</p> <p>۲ - عدم رضایت او (بی اعتنایی) از حرکاتش معین است یا هر مضمونی نزدیک به این. (۰/۵)</p> <p>۳ - امید رسیدن به تو مرا زنده نگه می دارد . (۰/۵)</p> <p>۴ - هم شمع وهم مطلوب هر دو یکی است ومراد از هر دو معشوق یا خداوند است(۰/۵)</p> <p>۵ - عشق و محبت از رونق افتاده بود.(۰/۵)</p> <p>۶ - رسالت پیامبران در آن است که میان بنده و معبود ارتباط برقرار کنند (۰/۵)</p> <p>۷ - آینه : آفرینش انسان (۰/۲۵) بوقلمون : گوناگون ، رنگارنگ (۰/۲۵)</p> <p>۸ - زمان مثل داسی دروگر عمر انسان را کوتاه می کند . (یا تمام می کند.) (۰/۵)</p>
	<p>ب - اشعار و عبارات</p> <p>نظر همکاران گرامی در این بخش صائب است .</p>
	<p>پ - لغات و ترکیبات</p> <p>۱ - کلام بی معنی و بیهوده (۰/۲۵)</p> <p>۲ - نامه کوتاه یا نامه (۰/۲۵)</p> <p>۳ - مجروح شده ، یا زخم شده (زخمی) (۰/۲۵)</p> <p>۴ - توجه (۰/۲۵)</p> <p>۵ - صحرا - بیابان (۰/۲۵)</p> <p>۶ - غرور، شادی ، خوشحالی افتخار . (۰/۲۵)</p> <p>۷ - رفت و آمد داشتن ، دوستی و معاشرت داشتن (۰/۲۵)</p> <p>۸ - خشم گرفتن ، غضب ، ملامت (۰/۲۵)</p>
	<p>ت - دانش های ادبی</p> <p>۱ - منطق الطیر یا مقامات طيور (۰/۲۵)</p> <p>۲ - محمد علی معلم (۰/۲۵)</p> <p>۳ - نصرالله منشی (۰/۲۵)</p> <p>۴ - ناصر خسرو (۰/۲۵)</p> <p>۵ - تشبیه (۰/۲۵) مراعات نظیر یا تناسب (۰/۲۵)</p> <p>۶ - واج آرایی (۰/۲۵) مبالغه یا اغراق (۰/۲۵)</p> <p>۷ - اول شخص (۰/۲۵)</p> <p>۸ - نقد فنی (۰/۲۵)</p> <p>۹ - ادبیات غنایی (۰/۲۵)</p> <p>۱۰ - حسب حال (۰/۲۵)</p>
	<p>ادامه در صفحه دوم</p>

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)	تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۹
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران در نوبت خرداد ماه ۱۳۸۲	سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی
<p>ث - خود آزمایی</p> <p>۱ - خطای عمدی یا گناه (یا کوتاهی در عبادت یا کوتاهی در شکر گزاری از خدا) (۰/۵)</p> <p>۲ - بیچشم: اصرار می کنم - یا تلاش می کنم (۰/۲۵) بیچاند: روی بگرداند یا خود داری کند. (۰/۲۵)</p> <p>۳ - هدایت یا نور و معنویت باطنی (۰/۵)</p> <p>۴ - جوانی (۰/۵)</p> <p>۵ - عقوبت و حساب آن را من باید در روز جزا پس بدهم. (۰/۵)</p> <p>۶ - پریدن پلک چشم که نشان آمدن میهمان است (۰/۵)</p> <p>۷ - راز میان عاشق و معشوق (۰/۵)</p> <p>۸ - به خاطر علاقه ی بیش از اندازه ی او به گاوش که مایه ی اعتبار زندگی او بود. (۰/۵)</p>	
<p>ج - شعر حفظی</p> <p>۱ - نرگس (۰/۲۵) - شمشاد (۰/۲۵)</p> <p>۲ - خنده های زیر لب (۰/۲۵) ، عشوه های پنهانی (۰/۲۵)</p>	
« پیوسته شاد و کامروا باشید »	

« مصحح محترم لطفا برای پاسخ های درست دیگر بارم را به تناسب تقسیم فرمایید . »